

УДК 37.01/.09

DOI <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2026.110.09>

Гриньова М. В.

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ «ОСВІТНІЙ ПРОЄКТ» В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ

У статті здійснено теоретичне осмислення поняття «освітній проєкт» у сучасному українському науковому дискурсі. Актуальність дослідження зумовлена відсутністю уніфікованого трактування цього поняття «освітній проєкт», що створює труднощі у формуванні цілісного наукового уявлення про дане явище в контексті модернізації освіти.

У результаті аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення наукових джерел, а також контент-аналізу для виявлення ключових змістових характеристик, встановлено, що поняття «освітній проєкт» характеризується змістовою багатовимірністю, яка проявляється у поєднанні процесуального, результативного, середовищного та соціально-організаційного підходів. Уточнення структурних компонентів освітнього проєкту через категорії «суб'єкт», «об'єкт» і «продукт» дозволило розкрити його як системне явище та обґрунтувати доцільність інтеграції зазначених підходів у межах цілісного концептуального бачення.

На основі узагальнення національних і міжнародних підходів визначено сутність освітнього проєкту як обмеженої в часі цілеспрямованої взаємодії різних суб'єктів, залучених до освітньої діяльності та пов'язаних із нею соціальних практик, що спрямована на трансформацію освітнього процесу чи середовища для досягнення комплексного результату, який інтегрує освітні, інституційні та соціальні ефекти відповідно до мети, масштабу, умов та контексту реалізації.

Отримані результати створюють підґрунтя для розгляду освітнього проєкту як узагальнювального (родового) поняття та визначають перспективи подальших досліджень щодо розроблення класифікації освітніх проєктів з урахуванням сучасних освітніх тенденцій і міжнародного досвіду.

Ключові слова: освіта, освітня діяльність, освітній процес, освітнє середовище, модернізація освіти, проєкт, проєктна діяльність, проєктний підхід, освітній проєкт, управління освітніми проєктами.

У сучасному українському освітньому просторі проєктний підхід усталюється як ефективний інструмент організації освітньої діяльності, управління змінами та впровадження інновацій на всіх рівнях системи освіти впродовж життя. Актуалізація проєктного підходу відбувається в умовах переосмислення на законодавчому рівні мети освіти, сутності освітнього процесу та меж освітнього середовища. Також стрімко посилюється соціальний вимір освітньої практики, у межах якого освітні проєкти дедалі частіше виходять за межі формальної освіти, інтегруючись у ширші процеси суспільного розвитку та взаємодії з різними соціальними стейкхолдерами. Крім того, трансформації відбуваються і на рівні наукового знання, зокрема, зміни структури галузі від «освітніх, педагогічних наук» до «освітніх наук», що відображає розширення предметного поля досліджень, посилення міждисциплінарності та вихід за межі суто педагогічного трактування освітніх процесів. Така трансформація сприяє переходу від «людиноцентризму в навчанні» до «екосистемного підходу в освіті», де проєкт стає ключовим інструментом взаємодії різних дисциплін в контексті модернізації освіти. У цьому контексті зростає значущість поняття «освітній проєкт», яке активно використовується у науковому дискурсі та освітній практиці й охоплює широкий спектр явищ: від навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти до комплексних програм розвитку закладів освіти та реалізації освітньої політики.

Водночас відсутність єдиного підходу до тлумачення поняття «освітній проєкт» в українському нормативному полі зумовлює його змістову розмитість і неоднозначність використання. Зокрема, у науковій розвідці, присвяченій адаптації досвіду зарубіжних країн щодо управління освітніми проєктами, О. Черненко, аналізуючи їх класифікацію, послуговується визначенням поняття «педагогічний проєкт» [10, с. 309], що свідчить про тенденцію до часткового або повного ототожнення цих понять у науковому дискурсі.

Особливої актуальності ця проблема набуває на тлі того, що, попри наявність у програмах підготовки педагогічних і управлінських кадрів дисциплін з управління освітніми проєктами, їх сучасне навчально-методичне забезпечення є обмеженим і не повною мірою відповідає актуальним концептуальним засадам розвитку освіти. Це обмежує формування цілісного наукового уявлення про освітній проєкт як багатовимірне явище та стримує оновлення теоретико-методологічних підходів до його осмислення відповідно до сучасних освітніх орієнтирів, зокрема пов'язаних з інтеграцією у глобальний академічний та економічний простір, у якому освіта трактується як багатовимірне явище, що охоплює як процес організованого навчання, так і розвиток особистості, формування компетентностей і забезпечення суспільного поступу (UNESCO, OECD, World Bank).

Аналіз наукових розвідок українських дослідників свідчить про сталий інтерес до проблематики проєктної діяльності в освіті. Водночас формування наукових підходів до осмислення освітніх проєктів значною мірою спирається на дослідження, виконані до ухвалення Закону України «Про освіту» (2017) [7], що зумовлює потребу їх переосмислення в контексті сучасних концептуальних змін. Разом із тим, у

наукових публікаціях останніх років спостерігається переорієнтація дослідницької уваги на різні аспекти реалізації освітніх проєктів, що свідчить про багатовимірність цього явища.

Управлінський аспект освітніх проєктів представлений у дослідженнях, присвячених розкриттю змісту та сутності управління проєктами в системі освіти (О. Кулініч, 2020), сучасним моделям і методам управління у закладах вищої освіти (Ю. Мокієнко, Г. Морозова, 2023), інформаційному забезпеченню управління їх якістю (О. Черненко, 2024), аналізу ризиків освітніх проєктів в умовах діджиталізації (І. Семко, Ю. Мокієнко, 2021), застосуванню інструментів цілепокладання (М. Гриньова, 2023), а також адаптації зарубіжного досвіду у цій сфері (О. Черненко, 2024).

Методичний аспект охоплює дослідження організаційних засад реалізації освітніх проєктів (В. Федина-Дармохвал, 2025), критеріїв ефективності засобів проєктування в освіті (О. Стукало, 2024), термінології та змістових характеристик у контексті цифровізації (М. Гриньова, 2025), підготовки майбутніх педагогів до використання цифрових технологій в управлінні освітніми проєктами (І. Кобися, 2025), а також розроблення педагогічних моделей управління якістю освітніх проєктів (О. Черненко, 2024).

Педагогічний аспект розкривається через дослідження проєктної діяльності як засобу навчання і розвитку здобувачів освіти на різних рівнях освіти, зокрема у формуванні мовленнєвої компетентності старших дошкільників (О. Суховерхва, 2025), особистісному розвитку учнів закладів загальної середньої освіти (Д. Дерев'яно, 2025), вивченні іноземної мови студентами (С. Лобанова, А. Мартинюк, 2022), а також формуванні проєктної культури та компетентностей майбутніх педагогів (В. Козленко, 2023).

Соціальний аспект реалізації освітніх проєктів відображено у дослідженнях, присвячених соціальному проєктуванню як чиннику трансформації освіти (Н. Сухова, 2023), участі бізнесу у впровадженні освітніх проєктів для підтримки ветеранів (О. Романюк, В. Майданюк, О. Ціхановська, 2026), а також аналізу актуальних освітніх проєктів в Україні (А. Кришталь, 2025).

Окрему групу становлять публікації, що висвітлюють *ціннісно-гуманістичний та інноваційний вимір* освітніх проєктів, зокрема у контексті визначення цілей і методів досягнення українського освітнього проєкту (В. Дулгер, О. Надібська, 2022), а також розвитку інноваційних освітніх середовищ і хабів через міжнародну проєктну діяльність (Л. Задорожна, В. Ягоднікова, О. Кузнєцова, О. Левчишена та М. Гриньова, 2025).

Водночас така фрагментарність досліджень, орієнтованих на окремі аспекти реалізації освітніх проєктів, здебільшого не супроводжується їх цілісним теоретичним осмисленням як наукової категорії. Крім того, значна частина досліджень орієнтована на *опис і узагальнення успішних практик*, у яких акцентується участь у реалізації освітніх проєктів не лише закладів освіти, а й ширшого кола суб'єктів, зокрема закладів культури, бізнес-структур, громадських організацій та інших стейкхолдерів. Водночас визначення поняття «освітній проєкт» у більшості випадків подається імпліцитно. Унаслідок цього проблема чіткого визначення сутності цього поняття, його змістових меж і співвідношення із суміжними категоріями залишається недостатньо розробленою. Саме ці аспекти загальної проблеми становлять предмет даного дослідження та зумовлюють необхідність її подальшого теоретичного осмислення.

Мета дослідження полягає у теоретичному осмисленні та концептуалізації поняття «освітній проєкт» у сучасному українському науковому дискурсі шляхом аналізу національних і міжнародних підходів визначення його змістових характеристик, а також обґрунтування авторського визначення цієї категорії.

У дослідженні використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема: аналіз і синтез – для узагальнення наукових підходів до трактування поняття «освітній проєкт»; порівняльний аналіз – для зіставлення національних і міжнародних підходів до розуміння сутності освітніх проєктів; контент-аналіз наукових джерел – для виявлення основних смислових акцентів у визначеннях поняття; узагальнення та систематизація – для виокремлення ключових характеристик освітнього проєкту (суб'єкт, об'єкт, продукт); концептуалізація – для формулювання авторського визначення поняття «освітній проєкт»; використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT) – з метою підтримки аналітичної обробки текстових матеріалів та вдосконалення академічного стилю викладу.

У сучасній міжнародній практиці аналізу проєктної діяльності базовим є підхід, представлений у документах Project Management Institute, зокрема у PMBOK Guide (7th edition), де проєкт визначається як «тимчасова діяльність, спрямована на створення унікального продукту, послуги або результату» [5, с. 4]. Це визначення є універсальним і застосовується в різних сферах, у тому числі в освіті, формуючи розуміння освітнього проєкту як діяльності з чіткими часовими межами, ресурсними обмеженнями та орієнтацією на результат. Крім того, у контексті освітніх досліджень, на нашу думку, доцільним є застосування моделі «Продукт – Процес» [8, с. 47], яка дозволяє розглядати освітній проєкт одночасно як процес реалізації та як результат діяльності.

У межах процесуального підходу освітній проєкт визначається через організацію діяльності, її структурованість і ресурсну обмеженість. Зокрема, О. Придатко трактує його як «комплекс впорядкованих дій та операцій, які мають тимчасовий характер та в межах виділених ресурсів направлені на створення унікального продукту у вигляді сформованих знань, умінь та навичок користувача проєкту» [6, с. 44]. Подібне розуміння розвиває Н. Горідько, яка акцентує на навчально-пізнавальній природі проєкту, визначаючи його як «обмежену в часі унікальну навчально-пізнавальну діяльність, орієнтовану на інтеграцію

фактичних знань і навичок та їх використання і розвиток, здобуття нових знань (іноді і шляхом самоосвіти), що дозволяє вирішувати певну проблему в умовах обмежених ресурсів, ризиків та вимог щодо якості» [2, с. 41]. Обидва тлумачення підкреслюють процесуальність, цілеспрямованість і обмеженість ресурсів як ключові характеристики освітнього проекту.

У межах продуктного підходу освітній проект інтерпретується через результат і освітній ефект його реалізації. Так, В. Козленко визначає освітній проект як «структурований навчальний захід або програму, яка має певну мету та спрямована на розвиток знань, вмінь, навичок або компетенції учасників» [6, с. 105]. Водночас автор зазначає, що такі проекти можуть реалізовуватися в закладах освіти, організаціях або спільнотах і бути спрямованими на вдосконалення освітнього процесу, досягнення конкретних навчальних цілей або впровадження інноваційних підходів до навчання. Подібний підхід простежується у дослідженні В. Федіни-Дармохвал, яка розглядає освітні проекти як інструмент модернізації навчального процесу та його адаптації до потреб сучасного суспільства. Зокрема, авторка визначає освітній проект як «комплексну діяльність, спрямовану на досягнення певних навчальних, виховних чи науково-дослідницьких цілей» [9, с. 25] та наголошує на їх різномасштабності – від короткострокових ініціатив до довготривалих міжнародних програм. Такі визначення розширюють розуміння освітнього проекту як результативної та цільово орієнтованої діяльності.

Окрему позицію становить інтерпретація освітнього проекту як форми організації освітнього середовища. Зокрема, О. Алейнікова визначає його як «інноваційну форму організації освітнього середовища, в основі якої лежить комплексний характер ретельно спланованої діяльності всіх його учасників в умовах активної взаємодії з оточуючим середовищем» [1, с. 679]. У цьому підході акцент зміщується з окремої діяльності на систему взаємодій та освітнє середовище як контекст реалізації проекту.

Соціально-організаційний вимір освітніх проектів розкривається у дослідженні Д. Дерев'янка, який підкреслює їх різноманітність і взаємозв'язок, зазначаючи, що «освітні проекти є малими, простими, короткостроковими, міжнародними й вітчизняними, комерційними та некомерційними, переважно взаємовпливаючими і взаємодоповнюючими монопроектами, які реалізуються задля забезпечення різних сфер життєдіяльності суспільства» [3, с. 139]. Це визначення виводить освітній проект за межі суто педагогічної діяльності, підкреслюючи його соціальну функцію та системний характер.

Таким чином, узагальнення представлених підходів дає підстави стверджувати, що поняття «освітній проект» є багатовимірним і охоплює різні смислові акценти – *процесуальний, результативний, середовищний та соціально-організаційний*. Поєднання цих підходів дозволяє більш повно розкрити його сутність як складної наукової категорії.

Суб'єкт освітнього проекту. Аналіз наведених тлумачень (О. Придатко, 2015; Н. Горідько, 2018; О. Алейнікова, 2021; В. Козленко, 2023; Д. Дерев'янка, 2025; В. Федіна-Дармохвал, 2025) дозволяє визначити, що суб'єктами освітнього проекту виступають: учасники освітнього процесу (здобувачі освіти, педагогічні працівники, батьки); організатори та менеджери проекту (керівники, адміністратори, проектні команди); інституційні та соціальні стейкхолдери (заклади освіти, наукові установи, освітні й громадські організації, територіальні громади, міжінституційні та міжнародні партнери). Таким чином, суб'єкт освітнього проекту має колективний і багаторівневий характер, що проявляється у залученні різних учасників освітнього процесу, а також ширшого кола освітніх стейкхолдерів.

Об'єкт освітнього проекту. Об'єкт освітнього проекту визначається як те, на що спрямована діяльність суб'єктів, і включає: навчально-пізнавальну діяльність (Н. Горідько, 2018); освітнє середовище та його організацію (О. Алейнікова, 2021); освітній процес у цілому та його окремі компоненти (В. Федіна-Дармохвал, 2025); конкретні проблеми або завдання, що потребують вирішення в умовах освіти (Н. Горідько, 2018). Отже, об'єкт освітнього проекту має процесуально-системний характер і охоплює як освітню діяльність, так і умови її реалізації.

Продукт освітнього проекту. У поданих визначеннях продукт освітнього проекту інтерпретується найбільш виразно і включає: сформовані знання, уміння та навички (О. Придатко, 2015; В. Козленко, 2023); нові знання та досвід, отримані в процесі діяльності (Н. Горідько, 2018); сформовані компетентності та освітні результати (В. Козленко, 2023); інноваційні зміни в освітньому процесі або середовищі (В. Федіна-Дармохвал, 2025; О. Алейнікова, 2021); більш широкі соціальні результати, пов'язані із задоволенням потреб суспільства (Д. Дерев'янка, 2025). Таким чином, продукт освітнього проекту має багаторівневий характер і може розглядатися як: індивідуальний (результати навчання здобувачів освіти); інституційний (зміни в освітньому процесі та середовищі); соціальний (вплив на суспільство).

Отже, за результатами аналізу сучасного українського наукового дискурсу освітній проект постає як взаємодія багаторівневих суб'єктів, спрямована на трансформацію освітнього процесу та / чи середовища (об'єкта) з метою досягнення комплексного результату (продукту), який поєднує індивідуальні освітні досягнення та більш широкі соціальні ефекти.

Зауважимо, що у міжнародному нормативному та науковому дискурсі поняття «освітній проект» також не має уніфікованого визначення, однак його зміст розкривається через суміжні категорії – «проект», «освітня програма», «ініціатива», «інтервенція». Відтак для уточнення сутності освітнього проекту доцільним є звернення до міжнародних документів, у яких закладено методологічні підходи до його розуміння.

У документах European Commission, зокрема в «Erasmus+ Programme Guide 2023» [11], освітній проєкт розглядається як інструмент реалізації освітніх ініціатив і змін, орієнтований на досягнення результатів, впливу та сталості. У матеріалах UNESCO освітні проєкти інтерпретуються як структуровані комплекси діяльностей, спрямовані на досягнення цілей розвитку освіти, зокрема в рамках «Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action» [15]. Аналітичні матеріали OECD, зокрема «Education Policy Outlook 2015: Making Reforms Happen» [14], розглядають освітні проєкти як інтервенції та інноваційні ініціативи, спрямовані на трансформацію освітніх систем. У документах Council of Europe, зокрема «Reference Framework of Competences for Democratic Culture» [13], освітні проєкти розглядаються як інструменти реалізації демократичної освіти та розвитку компетентностей. У практиках World Bank, зокрема у звітах щодо освітніх програм (наприклад, «From vision to impact: how we changed lives through learning in 2025» [16]), освітні проєкти інтерпретуються як інструменти інвестування та реформування освітніх систем. Подібний підхід простежується і в діяльності European Training Foundation, зокрема у звітах щодо річної діяльності [12].

Таким чином, огляд міжнародних підходів дає підстави стверджувати, що освітній проєкт у глобальному дискурсі розглядається як цілеспрямована, обмежена в часі діяльність або ініціатива, спрямована на досягнення освітніх результатів, впровадження змін та забезпечення сталого впливу.

Узагальнення результатів аналізу національних і міжнародних підходів до розуміння сутності освітнього проєкту дозволяє сформулювати його авторське визначення: *освітній проєкт* – це обмежена в часі цілеспрямована взаємодія різних суб'єктів, залучених до освітньої діяльності та пов'язаних із нею соціальних практик, що спрямована на трансформацію освітнього процесу чи середовища для досягнення комплексного результату, який інтегрує освітні, інституційні та соціальні ефекти відповідно до мети, масштабу, умов та контексту реалізації.

Крім того, з урахуванням багатовимірності поняття освітнього проєкту та різних підходів до його тлумачення, доцільним видається розглядати його як родове поняття, що охоплює різні типи проєктів, реалізованих у сфері освіти, які відрізняються за функціональним призначенням, рівнем реалізації та характером результатів, проте об'єднуються спільною спрямованістю на досягнення освітніх впливів. Водночас така позиція потребує подальшого теоретичного уточнення та систематизації в контексті існуючих підходів до класифікації освітніх проєктів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження підтверджує, що поняття «освітній проєкт» у сучасному українському науковому дискурсі перебуває на етапі концептуального становлення, що проявляється у його змістовій багатовимірності та відсутності уніфікованого трактування. Виокремлені процесуальний, результативний, середовищний та соціально-організаційний підходи не є взаємовиключними, а відображають різні аналітичні ракурси осмислення цього явища, що зумовлює необхідність їх інтеграції в межах цілісного концептуального підходу.

Узагальнення національних і міжнародних підходів дозволило сформулювати авторське тлумачення сутності освітнього проєкту як обмеженої в часі цілеспрямованої взаємодії різних суб'єктів, залучених до освітньої діяльності та пов'язаних із нею соціальних практик, спрямованої на трансформацію освітнього процесу чи середовища з метою досягнення комплексного результату, який інтегрує освітні, інституційні та соціальні ефекти відповідно до мети, масштабу, умов і контексту реалізації. Отримані результати також дають підстави розглядати освітній проєкт як узагальнювальне (родове) поняття щодо різних типів проєктів у сфері освіти, що відкриває можливості для їх подальшої систематизації.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням і теоретичним обґрунтуванням класифікації освітніх проєктів з урахуванням сучасних тенденцій модернізації освіти та глобальних освітніх практик.

Використана література:

1. Алейнікова О. Освітній проєкт. *Енциклопедія освіти*. Київ, 2021. С. 679.
2. Горідько Н. Моделі і методи управління екологічними знаннями в освітніх проєктах : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. Київ, 2018. 191 с. URL : http://diser.ntu.edu.ua/Goridko_dis.pdf
3. Дерев'яно Д. Управління проєктами, спрямованими на особистісний розвиток учнів закладів загальної середньої освіти. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. 2025. Вип. 1. С. 138–142. DOI : <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2025-1-138-142>
4. Козленко В. Управління освітніми проєктами та проєктна компетентність майбутніх педагогів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2023. № 89. С. 104–109. DOI : <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.89.20>
5. Настанова до зводу знань з управління проєктами: РМБОК Guide (7-е видання) / Project Management Institute. Переклад українською мовою. Київ, 2022. 370 с. URL : <https://pmiukraine.org/pmbok7>
6. Придатко О. Освітні проєкти та програми як об'єкт проєктного менеджменту. *Управління розвитком складних систем*. 2015. № 24. С. 42–48.
7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
8. Просіцький О. Як не профакапити проєкт. Київ, 2024. 512 с.
9. Федина-Дармохвал В. Організаційні аспекти освітніх проєктів. *Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий та вітчизняний вимір* : 36. тез IV Міжнар. наук. конф., м. Львів, 24 жовт. 2025 р. Львів, 2025. С. 24–26. URL : <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/Zbirnyk-tez.pdf>

10. Черненко О. Адаптація досвіду зарубіжних країн щодо управління освітніми проєктами. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Т. 2, № 78. С. 308–315. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/78-2-47>
11. European Commission. Erasmus+ Programme Guide. 2023. URL : <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide>
12. European Training Foundation. Consolidated Annual Activity Report 2022. 2022. URL : <https://www.europarl.europa.eu/committees/en/etf-european-training-foundation/product-details/20230509CPU42049>
13. Council of Europe. Reference Framework of Competences for Democratic Culture. Volume 1 Context, concepts and model. 2018. 89 p. URL: <https://rm.coe.int/prems-055518-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-1/16807bc66c>
14. OECD. Education Policy Outlook 2015: Making Reforms Happen. 2015. 316 p. URL : https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2015/01/education-policy-outlook-2015_g1g4b5cf/9789264225442-en.pdf
15. UNESCO. Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action for the implementation of Sustainable Development Goal 4: Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all. 2016. 84 p. URL : <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245656>.
16. World Bank. From vision to impact: how we changed lives through learning in 2025. 44 p. URL : <https://edtlive.b-cdn.net/livenew/media/sedc2ts0/from-vision-to-impact-edt-impact-report-2025-v12.pdf>

References:

1. Aleinikova O. (2021). Osvitnii proiekt [Educational project]. *Entsyklopediia osvity*. Kyiv, s. 679. [in Ukrainian]
2. Horidko N. (2018). Modeli i metody upravlinnia ekolohichnymy znanniamy v osvitnikh proiektakh [Models and methods of managing ecological knowledge in educational projects] : dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata tekhnichnykh nauk. Kyiv. 191 s. URL: http://diser.ntu.edu.ua/Goridko_dis.pdf [in Ukrainian]
3. Derevianko D. (2025). Upravlinnia proiektamy, spriamovanymy na osobystisnyi rozvytok uchniv zakladiv zahalnoi serednoi osvity [Management of projects aimed at personal development of students in general secondary education institutions]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriia «Pedagogichni nauky»*. Vypusk 1. S. 138–142. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2025-1-138-142> [in Ukrainian]
4. Kozlenko V. (2023). Upravlinnia osvitnimy proiektamy ta proiektna kompetentnist maibutnikh pedahohiv [Management of educational projects and project competence of future teachers]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vishchii i zahalnoosvitnii shkolakh*. №. 89. S. 104–109. DOI: <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.89.20> [in Ukrainian]
5. Project Management Institute. (2022). *Nastanova do zvodu znan z upravlinnia proiektamy: PMBOK Guide (7-e vydannia)* [A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide), 7th edition]. Kyiv. 370 s. URL: <https://pmiukraine.org/pmbok7> [in Ukrainian]
6. Prydatko O. (2015). Osvitni proiekty ta prohramy yak ob'iekt proiektnoho menedzhmentu [Educational projects and programs as an object of project management]. *Upravlinnia rozvytkom skladnykh system*. № 24. S. 42–48. [in Ukrainian]
7. Pro osvitu : Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 № 2145-VIII : stanom na 1 sich. 2026 r. [On Education: Law of Ukraine dated September 5, 2017 № 2145-VIII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian]
8. Proskitskyi O. (2024). Yak ne profakapyty proiekt [How not to mess up a project]. Kyiv. 512 s. [in Ukrainian]
9. Fedyna-Darmokhval V. (2025). Orhanizatsiini aspekty osvitnikh proiektiv [Organizational aspects of educational projects]. *Teoretychni ta praktychni aspekty formuvannia osvitnoho prostoru: svitovyi ta vitcheznianyi vymir* : Zb. tez IV Mizhnar. nauk. konf., m. Lviv, 24 zhovt. 2025 r. Lviv, 2025. S. 24–26. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/Zbirnyk-tez.pdf> [in Ukrainian]
10. Chernenko O. (2024). Adaptatsiia dosvidu zarubizhnykh krain shchodo upravlinnia osvitnimy proiektamy [Adaptation of foreign experience in managing educational projects]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. T. 2, № 78. S. 308–315. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/78-2-47> [in Ukrainian]
11. European Commission. (2023). *Erasmus+ Programme Guide*. Retrieved from URL: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide>.
12. European Training Foundation. (2022). *Consolidated Annual Activity Report 2022*. Retrieved from URL: <https://www.europarl.europa.eu/committees/en/etf-european-training-foundation/product-details/20230509CPU42049>.
13. Council of Europe. (2018). *Reference Framework of Competences for Democratic Culture. Vol. 1: Context, Concepts and Model*. Retrieved from URL: <https://rm.coe.int/prems-055518-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-1/16807bc66c>.
14. OECD. (2015). *Education Policy Outlook 2015: Making Reforms Happen*. Retrieved from URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2015/01/education-policy-outlook-2015_g1g4b5cf/9789264225442-en.pdf.
15. UNESCO. (2016). *Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action for the implementation of Sustainable Development Goal 4*. Retrieved from URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245656>.
16. World Bank. (2025). *From vision to impact: how we changed lives through learning in 2025*. Retrieved from URL: <https://edtlive.b-cdn.net/livenew/media/sedc2ts0/from-vision-to-impact-edt-impact-report-2025-v12.pdf>.

M. Hrynova. The Conceptualization of the Term «Educational Project» in Contemporary Ukrainian Scientific Discourse

This article provides a theoretical analysis of the concept of an «educational project» in contemporary Ukrainian academic discourse. The study's relevance stems from the widespread use of the project-based approach in education and the lack of a unified definition of this concept, which complicates the development of a coherent scientific understanding of the phenomenon in the context of educational modernization.

Based on the analysis, synthesis, comparison, and generalization of academic sources, as well as content analysis to identify key characteristics, it has been established that the concept of an «educational project» is characterized by multidimensionality manifested in the combination of process-, outcome-, environmental, and socio-organizational approaches. Clarification of its structural components through the categories of «subject», «object», and «product» enabled it to be seen as a systemic phenomenon and substantiated the integration of these approaches within a holistic conceptual framework.

Based on a synthesis of national and international approaches, the essence of an educational project has been defined as a time-limited, purposeful interaction among various actors involved in educational activities and related social practices, aimed

at transforming the educational process or environment to achieve a comprehensive outcome that integrates educational, institutional, and social effects in accordance with the project's objectives, scope, conditions, and implementation context.

The findings provide a basis for considering educational projects as a comprehensive (generic) concept and for determining prospects for further research on developing a classification of educational projects, taking into account current educational trends and international experience.

Key words: *education, educational activities, educational process, educational environment, modernization of education, project, project activities, project-based approach, educational project, management of educational projects.*

Дата першого надходження статті до видання: 10.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 21.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу
CC BY 4.0